

Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumně-vývojové a další tvůrčí činnosti na Fakultě ekonomicko-správní Univerzity Pardubice

Pardubice listopad 1999

1. Úvod

1.1 Východiska dlouhodobého záměru Fakulty ekonomicko-správní

Dlouhodobý záměr vzdělávací, řídicí, výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti Fakulty ekonomicko-správní (dále jen FES) patří spolu se statutem a vnitřními předpisy k základním dokumentům fakulty. Jedná se o dokument otevřený, zpracovaný na období pěti let, který bude každoročně aktualizován. Jeho realizace je podmíněna nejen sociálněekonomickým a politickým vývojem v České republice a v regionu, ale ve stejné míře také koncepční, rozvojovou a každodenní aktuální vědeckou, pedagogickou a řídicí prací na FES.

Rozvojový dokument FES Univerzity Pardubice vychází z následujících základních zásad:

- Prioritou koncepce dlouhodobého rozvoje FES je začlenění fakulty do procesu harmonizace vysokoškolského vzdělávání v Evropě, který je vyjádřen v Sorbonnské deklaraci a rozpracován Boloňskou deklarací z června 1999.
- FES je v současnosti i do budoucna součástí Univerzity Pardubice. Dlouhodobý záměr FES proto navazuje na zpracovaný Dlouhodobý záměr vzdělávací, řídicí, výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti UPa a je subsystémem tohoto dokumentu.
- V Pardubickém regionu má FES významné postavení jako centrum vysokoškolského ekonomicko-správního vzdělávání. Z hlediska svého významu však fakulta daleko přesahuje regionální měřítko - svědčí o tom prakticky celorepublikový zájem uchazečů a stejný rozptyl absolventů.
- Z hlediska uplatnění absolventů se FES zaměřuje na přípravu vysokoškolsky vzdělaných odborníků pro oblast veřejné správy, pro ekonomiku a management drobného a středního podnikání a neziskových organizací a v neposlední řadě pro oblast informatiky prakticky v celé šíři jejího uplatnění.
- Specifikace a zaměření výuky na FES a profil jejích absolventů jsou v současné době stanoveny studijním programem Hospodářská politika a správa, do něhož se přetransformoval dosavadní studijní obor ekonomicko-správní.
- Na FES proběhne v průběhu kalendářního roku 2000 akreditační řízení. Projednání FES ve skupině ekonomických fakult je v rámci přípravy na akreditaci jednoznačnou prioritou.
- Z ekonomického hlediska se FES řídí platným rozpočtem, který je každoročně projednáván a schvalován Akademickým senátem. Vnitrofacultně se disponibilní finanční zdroje rozpočtují na jednotlivé fakultní útvary (katedry). V souvislosti s předchozími finančními "sankcemi" a z nich vyplývajícího podfinancování fakulty je harmonizace rozpočtu FES a stabilizace její ekonomické situace jednou ze základních priorit pro příští období.

1.2 Postavení a poslání Fakulty ekonomicko-správní v terciární sféře vzdělávání

Vysoké školství v Pardubicích má téměř padesátiletou tradici a v současné době je reprezentováno Univerzitou Pardubice. Historicky nejstarší je zde Fakulta chemicko-technologická, jejíž vznik spadá do roku 1950. Po ekonomicko-spoolečenských změnách v roce 1989 vyvstala potřeba uspokojit poptávku po vzdělání odborníků ve státní správě a samosprávě a vysokoškolsky vzdělaných ekonomů a managerů v oblasti drobného a středního podnikání. Došlo k založení Fakulty územní správy, která se v roce 1993 přejmenovala na Fakultu ekonomicko-správní.

FES se v rámci ČR řadí ke středně velkým fakultám, počet studentů v akademickém roce 1999/2000 činí více než 1100 osob. Postavení a poslání centra ekonomicko-správního vysokoškolského vzdělávání v Pardubicích si chce fakulta v budoucnu udržet a rozšířit je, přičemž střednědobým cílem je zabezpečení třístupňové struktury studia (bakalářské, magisterské a doktorské). Dlouhodobějším cílem je získání oprávnění pro habilitační a profesorské řízení na FES.

1.3 Spolupráce s ostatními subjekty terciární sféry a s institucemi a podniky

Fakulta ekonomicko-správní spolupracuje s řadou vysokých škol a fakult obdobného zaměření v ČR, ve Slovenské republice, v SRN a ve Velké Británii. Vzhledem k charakteru výuky se fakulta zaměřuje také na dvoustrannou spolupráci s orgány a institucemi státní správy a samosprávy, s neziskovými organizacemi apod. Příkladem je těsná vazba na Agenturu regionálního rozvoje v Pardubicích, uzavřené dohody o spolupráci s okresními úřady v Pardubicích a ve Svitavách, spolupráce s Úřadem práce v Pardubicích, účast děkana fakulty na jednáních Regionální koordinační skupiny Pardubického kraje, smlouva o spolupráci s česko-německou firmou KIEKERT CZ, aktivní činnost při zpracování rozvojových projektů regionů a mikroregionů východních Čech, těsná součinnost s odbornými pracovišti Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva vnitra, Českého statistického úřadu a další.

V oblasti doktorských studijních programů spolupracuje FES s Podnikatelskou fakultou VUT Brno. Předpokládá se, že obdobná spolupráce bude v příštím akademickém roce realizována rovněž s Ekonomickou fakultou VŠB-TU v Ostravě. Spolu s Hospodářskou fakultou TU Liberec a Fakultou řízení a informačních technologií VŠP Hradec Králové připravila FES k akreditaci doktorský studijní program Systémové inženýrství a informatika. Akreditační řízení proběhne v počátku roku 2000.

Uvedené (a další) formy spolupráce bude FES v příštím období prohlubovat a rozšiřovat jak směrem ke společným doktorským studijním programům a grantům se subjekty terciární sféry, tak ve směru intenzivní spolupráce s institucemi správní a podnikové praxe. K těsnější spolupráci dojde především s fakultami a vysokými školami v ČR, které jsou zaměřeny na oblast veřejné správy a s fakultami ekonomického zaměření.

Postupně budou rozšiřovány všechny dostupné formy spolupráce s vysokými školami a institucemi v zahraničí - zejména na Slovensku, v Polsku, SRN a ve Velké Británii.

2. Využití intelektuálního potenciálu mladé generace

2.1 Počty a struktura studentů

Pro akademický rok 1999/2000 dosáhl na Fakultě ekonomicko-správní výchozí počet studentů stanovené výše 1101 zapsaných (bez studentů, kteří studium přerušili). V prezenční formě studia obou programů (bakalářského, magisterského) je v současné době 797 studentů, v kombinované formě bakalářského programu 304 studenti. V prvním ročníku prezenční formy studia je k 31.10.1999 zapsán 201 student, v kombinované formě 123 studenti.

Nepříznivý demografický vývoj devatenáctiletých v budoucích letech a negativní důsledek skokového úbytku maturantů v letošním školním roce (1999/2000) nabádá k maximálnímu úsilí při "hledání zdrojů" - uchazečů o studium na FES. Některé dílčí kroky jsou uskutečněny (např. příprava dvoustranné smlouvy o spolupráci se Soukromou vyšší odbornou školou územně správní a střední hotelovou školou v Kladně), další opatření jsou připravena k projednání na kolegiu děkana. Nutno zdůraznit, že se jedná o opatření trvalého (dlouhodobého) charakteru, tedy nikoliv jen pro akademický rok 2000/2001. Konkrétní opatření budou každoročně upřesněna.

Nezbytné je zejména:

- připravit a cílevědomě distribuovat tištěný materiál charakterizující FES, možnosti studia a formy uplatnění studentů,
- připravit program návštěv středních škol a prezentovat fakultu na setkáních představitelů FES se studenty posledních ročníků středních škol a s jejich pedagogickými poradci,
- pravidelně se zúčastňovat prezentační akce GAUDEAMUS, případně dalších obdobných,
- zkvalitnit prezentaci FES na vnějších www stránkách, cílevědomě prezentovat fakultu na vědeckých konferencích, seminářích i ve sdělovacích prostředcích,
- organizovat dny otevřených dveří na FES,
- projednat (umožnit) studium zvýšeného počtu pracovníků policie ČR, resp. celníků,

- umožnit "přestupy" studentů z jiných fakult v ČR při zachování úrovně a dodržení struktury studia na FES (diferenční zkoušky).

Meziroční nárůst studentů není dosud stanoven (říjen 1999), doporučuje se počítat s hodnotou + 2,5%. Proponované hodnoty nejsou tedy vysoké (do roku 2005 zvýšení cca o 200 studentů) a pro rozvoj FES je nutno je považovat za minimální. Navýšení počtu zahrnuje především rozšíření nabídky studijních programů (oborů), realizaci doktorského studia, případně rozšíření dalších typů studia na základě společenské objednávky.

Zcela jinak se bude vyvíjet situace při realizaci vysokoškolského vzdělávání pracovníků veřejné správy dle koncepce schválené vládou ČR dne 16.6.1999 (viz dále). V tomto případě bude na fakultě vytvořen systém dalšího vysokoškolského vzdělávání zaměstnanců státní správy a samosprávy a dojde k odpovídajícímu navýšení počtu studentů.

Uvedený předpoklad je reálný, bližší informace se však vedení FES přes veškeré úsilí nepodařilo získat, takže rozvojové kapacitní hodnoty ani způsob financování tohoto dílčího vysokoškolského výukového systému zde neuvádíme. Budou součástí zpřesnění dlouhodobého záměru, resp. konkretizace opatření k jeho zabezpečení pro rok 2000.

2.2 Otevřený přístup na FES

Přístup studentů na FES je podmíněn dovršením absolutoria středoškolského studia s maturitou a úspěšným vykonáním předepsaného přijímacího řízení. Přijímací řízení probíhá v souladu se zákonem 111/98 Sb. a se statuty Univerzity Pardubice a FES. Zkoušky probíhají písemnou formou - přijímací testy jsou z matematiky a cizího jazyka (angličtina, němčina, francouzština, ruština).

Dosavadní systém přijímacích zkoušek a jejich hodnocení se osvědčil. Pro příští období uvážíme úpravu jejich formy ve smyslu zabezpečení strojního (elektronického) zpracování, resp. oprav. Přípravou přijímacích testů se v rámci vnitřního grantu profesně zabývá katedra matematiky, řešení spěje k závěru.

V zájmu umožnění prostupnosti mezi jednotlivými typy studijních programů (oborů) a mezi fakultami obdobného zaměření je umožněno - po individuálním posouzení - přestoupit na FES. Počty žádostí o přestup jsou zatím nízké, mají však rostoucí tendenci. Převládají především osobní (rodinné) důvody.

V souladu se zákonem č. 111/98 Sb. o vysokých školách a se statuty UPa a FES je studium na fakultě otevřeno zájemcům ze zahraničí. Úkolem vedení fakulty pro období od akademického roku 2000/2001 je zlepšit prezentaci FES v zahraničí (zpracování reprezentativního materiálu o fakultě v cizích jazycích, jeho distribuce apod.), aby se fakulta stala v zahraničí známější a přísun studentů byl trvalý. Konkrétní opatření jsou v působnosti proděkana pro vnější vztahy.

2.3 Diverzifikace studijní nabídky

Studijní nabídka FES vychází z akreditovaného studijního programu Hospodářská politika a správa, jehož magisterský program je v současné době členěn na tři profesní zaměření: Veřejná ekonomika a správa, Ekonomika, řízení a finance a Informatika ve veřejné správě.

V souladu s dlouhodobým záměrem MŠMT ČR o rozšiřování studijní nabídky a inovaci studijních programů připravuje vedení FES pro akreditaci následující opatření týkající se obměny studijní nabídky:

- zkvalitnění struktury studijního programu Hospodářská politika a správa,
- zlepšení jeho personálního zabezpečení,
- rozšíření nabízených studijních programů (oborů),
- příprava systému celoživotního vzdělávání na FES,
- rozšíření nabídky předmětů přednášených v cizím jazyce.

3. Vysokoškolské vzdělávání a trh práce

3.1 Monitorování situace na trhu práce a analýza uplatnění studentů

FES monitoruje situaci na trhu práce zejména prostřednictvím údajů úřadů práce v regionu i mimo něj a dílčími rozhovory s absolventy fakulty. Vzhledem k vysoké spádovosti uchazečů o studium nacházejí absolventi FES uplatnění prakticky na celém území ČR. Odpovědi o úspěšnosti při zařazení do praxe docházejí z většiny regionů.

Uplatnění absolventů FES na trhu práce je velmi uspokojivé. Z informací, které získáváme z úřadů práce, je zřejmé, že ta část absolventů, která se v podzimních měsících po ukončení školy případně dostane do seznamů uchazečů o zaměstnání, se velmi rychle vstřebává, absolventi brzy nacházejí uplatnění.

Pro potřeby a východiska nového akademického roku (2000/2001) bude na fakultě zpracován způsob šetření úspěšnosti, připravenosti, resp. požadavků na absolventy u zaměstnavatelů, na jehož základě bude vedení FES analyzovat poptávku a uplatnění studentů fakulty a regulovat podle této "společenské objednávky" jejich přípravu pro praxi (inovace studijních oborů). Bude přitom využito výsledků grantu FRVŠ, který byl zpracován na FES a je připraven k realizaci.

3.2 Profesionální poradenství

Od roku 1995 funguje na fakultě celouniverzitní psychologická poradna se dvěma psychology (učitelé FES a DFJP), v jejímž rámci jsou vedle osobních, rodinných a obdobných problémů řešeny problémy studijní neúspěšnosti některých studentů, případně osobní a profesní připravenost studentů na společenské poměry příštích let. Úkolem současného akademického roku je inovovat zařízení poradny a (po projednání s gestory psychologického poradenství) rozšířit ambulanci dobu. Finanční prostředky budou získány z mimofakultních zdrojů.

Ve spolupráci s Úřadem práce v Pardubicích se připravuje činnost poradny pro profesní uplatnění studentů univerzity, která využije odborných a pedagogických znalostí vybraných pracovníků FES i ostatních fakult UPa a praktických znalostí pracovníků Úřadu práce ke směřování studentů při volbě zaměstnání po ukončení školy. Úvodní jednání byla již uskutečněna.

4. Vzdělávání a studijní programy

4.1 Současný stav

Na FES se v současné době uskutečňuje tříleté bakalářské a magisterské studium. Bakalářský studijní program je realizován formou prezenční (denní) a formou kombinovanou. Magisterský studijní program se uskutečňuje pouze prezenčně. Akreditovaným studijním programem je Hospodářská politika a správa (KKOV čís. 6202).

4.2 Záměr pro akreditační řízení

V souvislosti s připravovanou akreditací studia (termín: březen - červen 2000) rozhodlo vedení fakulty reakreditovat dosavadní studijní program, výrazně zkvalitnit obsah výuky, zvýšit kvalitu a uplatnění absolventů a zlepšit pozici FES v rámci fakult a vysokých škol obdobného zaměření v ČR i v zahraničí.

Z toho důvodu:

- A. Pro akreditační řízení je připravena inovace studijního programu Hospodářská politika a správa.
- B. Inovace tohoto studijního programu respektuje kritické připomínky z předchozí akreditace, která se uskutečnila v roce 1998 a promyšleně řeší předmětovou strukturu programu v oborových zaměřeních.
- C. V souladu s Návrhem koncepce přípravy pracovníků veřejné správy (odst. 3.1 tohoto návrhu), který byl schválen vládou ČR, se předpokládá podání žádosti o akreditaci studijního programu Systémové inženýrství a informatika a v jeho rámci oboru Informatika ve veřejné správě.

D. Před akreditačním řízením se studijní programy (obory), jejich struktura a obsah jednotlivých předmětů podrobí vnitřní evaluaci na FES.

4.3 Záměry dlouhodobějšího charakteru

A. Trvale zkvalitňovat studijní nabídku na FES, respektovat celostátní doporučené standardy výuky a připravit k akreditaci doktorské studijní programy nejméně ve dvou studijních programech..

B. Nadále klást důraz na jazykové znalosti studentů.

Cílem v tomto směru je především:

- zaměření jazykových znalostí na oborovou komunikaci,
- rozšíření studijní nabídky v cizích jazycích (v akad. roce 1999/2000 je formou paralelní výuky v anglickém jazyce přednášen kurz Evropská integrace II),
- příprava studentů na střednědobé a dlouhodobé výměnné studijní pobyty.

C. Do jednotlivých studijních programů, oborů a do programů celoživotního vzdělávání průběžně implementovat matematické metody a rozvojové poznatky z oblasti informatiky. Tímto směrem kvalitativně inovovat strukturu výuky na FES.

D. Nové formy studia, založené na využití informačních a komunikačních technologií (např. multimediálních programů, zpřístupnění informačních zdrojů na síti apod.) využít zejména v kombinované formě studia, případně v celoživotním vzdělávání (distanční prvky). Vybudované audiovizuální a multimediální učebny musí být využívány intenzivněji než dosud.

E. V rámci FES připravit "standardy" výuky vybraných "správních" předmětů a předložit k diskusi fakultám obdobného charakteru.

F. Bezprostředně po akreditaci zahájit přípravu výuky jednoho studijního oboru v anglickém jazyce tak, abychom mohli uskutečnit plnohodnotné nabídky studia pro zahraniční studenty.

4.4 Doktorské studium

V současné době byl Akreditační komisi předložen ke schválení doktorský studijní program Systémové inženýrství a informatika (spolu s HF TU v Liberci a FŘIT VŠP v Hradci Králové). Akreditační řízení proběhne v počátku roku 2000. O spolupráci s Podnikatelskou fakultou VUT Brno a Ekonomickou fakultou VŠB-TU Ostrava byla zmínka v kap.1.3. Výběr školitelů z řad pedagogů FES je zabezpečen.

Následným cílem je příprava a personální zabezpečení výuky doktorandů v základním studijním programu (Hospodářská politika a správa), aby FES umožnila studium v celém třístupňovém spektru programů (bakalářský, magisterský, doktorský).

4.5 Rozvoj nových forem studia a podpora studia zdravotně postižených

Využití nových forem studia bylo stanoveno v předchozích kapitolách (implementace informačních a komunikačních technologií, matematické metody a další). Při strukturalizaci studijních programů bude cílevědomě řešena harmonizace studia s ostatními fakultami obdobného zaměření v ČR i v zahraničí.

Stávající pedagogický systém na fakultě bude postupně zkvalitňován zejména následujícími formami:

- cílevědomou tvorbou učebních textů zaměřených na předměty nově vytvářených studijních plánů (mimo tuto strukturu nebudou z ekonomických důvodů další "zbytné" texty na fakultě vydávány),
- tvorbou podpůrných studijních materiálů (CD ROM, exploatace www stránek),
- podporou zavádění Internetu, který umožní komunikaci mezi učitelem a studentem,

- spoluprací s českými i zahraničními sítěmi univerzit a fakult, které jsou zaměřeny na tvorbu standardů vzdělání našeho profilu,
- využíváním zahraničních lektorů při výuce,
- podporou přednáškové činnosti učitelů fakulty na zahraničních univerzitách,
- výměnnými stážemi studentů v zahraničí.

V rámci studijní a organizační přípravy akademického roku 2000/2001 bude na FES aktivně připravována možnost studia zdravotně postižených. Jedná se o vytipování a odstranění prostorových bariér (finanční prostředky), o případné zajištění mimořádných výukových pomůcek a v neposlední řadě o formulaci a uskutečňování "náboru".

4.6 Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání

Vzhledem ke skutečnosti, že na tomto úseku dlouhodobě vázla koordinace, proděkan pro vnější vztahy připravil souhrnný přehled mezinárodních kooperací a spolupráce v pedagogické oblasti. Celý systém bude účinně koordinován od konce zimního semestru akademického roku 1999/2000.

Dosavadní kontakty se rozvíjejí jednak v rámci podílu FES UPa na uskutečňování programů Evropské unie TEMPUS a SOCRATES/ERASMUS, jednak na bázi pěti dvoustranných dohod o spolupráci - s Univerzitou Piraeus (Řecko), Vysokou školou veřejné správy z Lodže (Polsko), Vysokou školou veřejné správy z Brém (SRN) a Internationales Hochschulinstitut Zittau (SRN).

Fakulta se podílí na dokončování projektu TEMPUS č. S-JET-12364-97 nazvaného "Evropská studia v podnikání a v ekonomice" ("European Studies in Business and Economics"). Partnery jsou vedle Provozně-ekonomické fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně a Podnikatelské fakulty VUT Brno Aston University (Birmingham - Velká Británie) a Università Reggio di Calabria (Itálie). Výsledkem spolupráce je jednosemestrální studium v angličtině a němčině pro studenty 5. ročníku FES UPa a participace na čtyřsemestrálním studiu organizovaném v Brně. Dalším z projektů TEMPUS, na němž fakulta participuje a který se nyní dokončuje, je TEMPUS S-JET "INSYPA" 11572 "Information Systems in Public Administration". Partnery jsou vedle Vysoké školy pedagogické (Fakulta řízení a informačních technologií), Univerzita Granada (Španělsko), Univerzita Huddersfield (Velká Británie), Nová univerzita z Lisabonu (Portugalsko) a Amsterdam Business School (Nizozemí). Posledním projektem programu TEMPUS, jehož se fakulta účastní, je projekt TEMPUS S-JET 12359-97 "Národní síť center evropských studií v české republice" ("National Network of Eurostudy Centres in Czech Republic").

V současné době FES UPa rozpracovává pojetí projektu TEMPUS S-JET 14 304 zaměřeného na rekvalifikace pracovníků veřejné správy České republiky v souvislosti s předpokládaným vstupem naší země do Evropské unie. FES UPa je koordinátorem výše zmíněného projektu. Českými partnery projektu jsou Vysoká škola báňská - TU Ostrava - její Ekonomická fakulta, Institut pro místní správu a Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Zahraničními účastníky je řada renomovaných univerzit a pracovišť z členských států Evropské unie. Projekt bude realizován v letech 2000-2001.

Dvoustranné smlouvy, jež FES UPa uzavřela, jsou zaměřeny především na výměnu studentů k delším stážím a na krátkodobé přednáškové pobyty učitelů. Pokud jde o výměnu pedagogů, je zatím víceméně v počátcích a jejímu prohloubení brání jednak nedostatek finančních prostředků, jednak nedostatečná jazyková příprava učitelů.

Pokud jde o priority uplatňované fakultou v oblasti mezinárodní spolupráce ve vzdělávání, je nadále prvořadě upřednostňovat dlouhodobější studijní pobyty našich posluchačů na vybraných vysokých školách. Preferována bude reciproční výměna studentů a učitelů a certifikace studia. Dobré zkušenosti FES UPa v tomto směru získala v rámci spolupráce s Internationales Hochschulinstitut v Zittau (SRN), kde v současné době studuje 10 našich posluchačů. V obdobném duchu se upřesňuje dvoustranná spolupráce s Vysokou školou veřejné správy v Brémách (SRN). Na pětiměsíčním studijním pobytu na FES UPa se v zimním semestru akademického roku 1999/2000 nachází 5 brémských posluchačů. S výměnou učitelů se počítá od akademického roku 2000/2001.

5. Celoživotní vzdělávání

5.1 Příprava programů celoživotního vzdělávání

FES připravuje nabídku a realizaci programů celoživotního vzdělávání orientovaných na výkon povolání nebo zájmově. Tvorba těchto programů a jejich uskutečňování bude vycházet z profilu a významu fakulty a ze společenské (případně skupinové) objednávky.

5.2 Organizace celoživotního vzdělávání na FES

Vedení FES zpracovalo a Akademický senát fakulty schválil Řád celoživotního vzdělávání na Fakultě ekonomicko-správní (platnost od 1.10.1999), ve kterém jsou specifikovány formy celoživotního vzdělávání, které připadají na FES v úvahu, je stanoven průběh a ukončení studia a způsob úhrady nákladů (financování).

V současné době se orientace programů a formy celoživotního vzdělávání na FES blíže specifikují, připravuje se jejich organizační zabezpečení a statut institutu, který bude celoživotní vzdělávání na fakultě zajišťovat. Současné aktivity a společenská objednávka (nabídky) vznik takového institutu nesporně vyžadují.

5.3. Zaměření a orientace programů celoživotního vzdělávání na FES

V souladu se svým posláním na úseku vzdělávací činnosti a mimo rámec studijních programů bude fakulta poskytovat programy celoživotního vzdělávání zaměřené zejména na:

- vzdělávání pracovníků veřejné správy a organizací veřejného sektoru,
- vzdělávání pracovníků neziskových organizací,
- kurzy vybraných vysokoškolských předmětů,
- přípravné kurzy ke vstupu na vysoké školy,
- zahraniční studia (MBA apod.),
- další formy vzdělávání související se zaměřením fakulty.

K základním formám celoživotního vzdělávání organizovaným na FES patří:

- mimořádné studium,
- postgraduální studium,
- licenční studium,
- univerzita třetího věku,
- specializované dlouhodobé i krátkodobé kurzy a aktuální semináře.

6. Informační technologie na FES

6.1 Informační zdroje a informační infrastruktura

Rekonstrukce datové a telefonní sítě univerzity a jejích částí (včetně FES) výrazně zlepšila dostupnost informačních zdrojů, umožnila jejich využívání a aktivní práci s nimi. V současné době mohou studenti a zaměstnanci využívat přístupné (avšak chráněné) počítačové učebny, které jsou připojeny k Internetu. Další přístupné počítače s připojením k Internetu nabízí Univerzitní knihovna, která provozuje CD server s širokým rozsahem informačníchází.

Přístup k informačním zdrojům na vnitřní i vnější síti www stránek mají všichni vědecko-pedagogičtí pracovníci fakulty. V říjnu 1999 byl zahájen provoz nově vybudované strukturované kabeláže na bloku A vysokoškolských kolejí, která umožňuje připojení více než 250 osobních počítačů. Kabelování na dalších blocích bude pokračovat, takže obslužné možnosti studentů budou dostatečné.

6.2 Informační systémy vnitřní a vnější

Základním prvkem univerzitního Internetu jsou vnitřní www stránky Univerzity se samostatným blokem věnovaným FES. Obsahují informace pro zaměstnance a studenty. Kromě Internetu je na UPa provozována řada informačních systémů a jejich aplikací - např. uvedený systém Univerzitní knihovny, aplikace Student pro agendu studijního oddělení, systém Kredit pro zabezpečení stravování v menze, nový ekonomický systém a další. Připravuje se inovace některých infosystémů a implementace nových (např. agendy STAG).

Infrastrukturálně budou informační systémy zabezpečovány v souladu s projektem dobudování komplexní datové a telefonní sítě UPa. Dovolí-li to finanční možnosti školy, bude síť ukončena v roce 2000.

V rámci FES se zejména předpokládá:

- zkvalitnění informací na vnitřních a vnějších www stránkách a zjednodušení jejich naplňování,
- dokončení výstavby další počítačové učebny s 8 PC Pentium a čtyřmi servery,
- postupná modernizace používaných PC a ostatních prvků výpočetní techniky na učebnách, katedrách i obslužných pracovištích,
- sjednocení prvků výpočetní techniky na FES, resp. jejich optimalizace (např. "bodové" tiskárny apod.) ,
- zvýšené využití audiovizuální a multimediální učebny.

7. Výzkum a vývoj na FES

7.1 Rozvoj výzkumu a vývoje

V oblasti výzkumu a vývoje jsou cílevědomě zlepšovány podmínky pro zajištění všech forem výzkumu. Podstatné zvýšení vědeckých výkonů fakulty patří k základním úkolům vedení FES. Konkurence ve sféře veřejné správy, veřejné ekonomie a informatiky ve veřejné správě je velká, iniciativa všech odborných pracovníků fakulty a jejího managementu musí být proto mimořádná. Výzkum a vývoj na FES nebude "omezován" pouze problematikou studijních programů, protože potenciál kateder a jejich členů je mnohem širší (kybernetika, informatika v celé šíři, obecná ekonomie, cheming a další) a nutno jej využít.

Vedení FES prosazuje pravidlo, že východiskem a předstupněm

pro odpovídající pedagogickou činnost na fakultě je vědecké bádání a prezentace vědeckovýzkumných výsledků. Vědecká rada fakulty schválila pro příští období institucionální záměr FES s názvem "Analýza a modelování sídelních celků a regionů a jejich informačního propojení". Rozpracování jednotlivých etap tohoto záměru, personální zabezpečení a financování je řešeno mimo tento dokument.

Koncepce vědecké práce na fakultě se v současné době zpracovává, zejména:

- jsou stanoveny její směry na katedrách a specifikován způsob hodnocení,
- je připravena formální stránka prezentace vědeckovýzkumných výsledků v rámci FES, UPa, České republiky i zahraničí,
- pro příští období se připravuje organizace zadávání, resp. zpracování všech forem grantů, včetně zajištění zpětné vazby a poučení se z důvodů nepřijetí grantových přihlášek - cílem je zvýšit úspěšnost podávaných přihlášek (platí rovněž pro vnitrouniverzitní granty),
- zintenzivňují se požadavky na publikační činnost pracovníků FES,

- připravuje se účinnější systém ediční činnosti na FES,
- část výzkumných kapacit fakulty bude směřována na řešení praktických problémů v oblasti průmyslu, finančních institucí, obchodu a správy,
- cílem ve střednědobém časovém horizontu je aktualizovat dosud uzavřené smlouvy o vědecko-výzkumné spolupráci s vysokými školami a fakultami v ČR a v zahraničí, a institucemi vědy a výzkumu, případně je obnovit nebo připravit další.

Důležitým úkolem příštího období je zapojení FES do programu výzkumu a vývoje "Národní výzkumná centra", jehož základním cílem je založit v ČR nové prvky podpory výzkumu a vývoje. Jedná se o úkol dlouhodobý. Příprava již byla na FES zahájena.

7.2 Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Spolupráce FES UPa se zahraničními partnery ve vědeckém výzkumu zatím zaostává za spoluprací v pedagogické oblasti. Důvodem je především neschopný přístup ke grantům vypisovaným Evropskou unií. Rovněž se dosud nepodařilo uskutečnit vědeckou spolupráci na základě dvoustranných smluv.

V současné době se fakulta spolupodílí zejména na realizaci programu EU COPERNICUS Q-RWC-Implement č. ERBIC 15CT9607736 vypracovaného na léta 1997-2000. Spolupracuje na něm s následujícími školami a institucemi: Lahti Research and Training Centre z Finska; Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende z Nizozemí; Institut `d Etudes Politiques de Grenoble z Francie, britskou Leeds Metropolitan University; European Business Holding z Brna; University of Glasgow z Velké Británie; Vysokým učením technickým v Brně; Masarykovým ústavem postgraduálních studií ČVUT z Prahy; Ministerstvem dopravy České republiky a s delegací Evropské komise se sídlem v Praze.

V oblasti vědecké spolupráce se FES UPa rovněž podílí na realizaci programu INCO-COPERNICUS č. 977 136 "PANEL GI" (Panevropské spojení pro geografické informace).

8. Akademičtí pracovníci FES

Zlepšení dosavadní kvalifikační a věkové struktury na FES patří k základním cílům vedení fakulty. Časový a věcný horizont řešení je následující:

- V 1. čtvrtletí r. 2000 se zvýší počet PhD o dvě pedagogické pracovnice a bude uzavřeno minimálně jedno habilitační řízení,
- vedoucí kateder zabezpečí garanci studijních programů (oborů) připravovaných k akreditaci jednotlivých předmětů kvalifikovanými vědecko-pedagogickými pracovníky, jejichž profesní zaměření (a curriculum vitae) odpovídá charakteru studijního oboru a příslušného předmětu. Se jmény specialistů se nesmí hazardovat, musí skutečně na FES realizovat svoji specializaci,
- v gesci vedoucích kateder a ve spolupráci s proděkankou pro vědu a rozvoj budou připraveny plány osobního kariérního růstu pro všechny vědecko-pedagogické pracovníky fakulty - splnění tohoto opatření je nutno urychlit, stanoven je leden 2000,
- následně bude optimalizováno obsazení kateder, vytvořen systém zástupnosti a personálních rezerv. Nebude tolerováno neopodstatněné personální rozšiřování kateder (zabezpečí se předměty dle studijního plánu s důrazem na pedagogickou zátěž pracovníků),
- systém odměňování bude od počátku r. 2000 důsledně respektovat výukové a vědeckovýzkumné vytižení pracovníků FES,
- při výběrových řízeních na vědeckopedagogické pracovníky bude zdůrazněn požadavek na aktivní znalost světových jazyků,
- vedení fakulty postupně připraví podmínky pro podání žádosti o habilitační a jmenovací řízení na FES.

9. Hodnocení kvality vzdělávání

9.1 Vnitřní hodnocení

Vnitřní hodnocení kvality poskytovaného vzdělání (autoevaluace) se od letního semestru 1999/2000 bude provádět na třech úrovních: učitel, katedra, fakulta. Součástí systému hodnocení na FES je vnitřní evaluace studijních programů (oborů), vnitřní oponentura předmětů (viz kap.4.2) a posuzování mezikatedrální koordinace.

Samostatnou částí vnitřního hodnocení fakulty je studentské posouzení vysokoškolské výuky (dotazníkové šetření s využitím profesionálně zkonstruované posuzovací škály SEEQ) s níž má FES zkušenosti ze závěru minulého akademického roku. Souhrnnou zprávu připravila proděkanka pro pedagogickou činnost a studenty. Naproti tomu mnohem důsledněji a systematictější než dosud musí být zajištěno hodnocení ze strany institucí, firem a podniků.

9.2 Vnější hodnocení

Vnější hodnocení je v souladu se zákonem č. 111/98 Sb. periodicky prováděno Akreditační komisí, jmenovanou vládou ČR, v rámci Univerzity Pardubice každoročně na základě hodnocení ve výroční zprávě, resp. periodicky ve stanovených lhůtách hodnotícím grémiem expertů. Hodnocení FES proběhne v první polovině roku 2000.

V průběhu měsíce října 1999 proběhla kontrola přijímacího řízení pro akademický rok 1999/2000. Výsledek je velmi dobrý, přesto zpracuje vedení fakulty vnitřní směrnici, která bude souhrnně řešit problematiku přijímacích zkoušek a přijímacího řízení na FES.

10. Řízení FES

10.1 Organizace a řízení FES

Fakulta ekonomicko-správní je součástí Univerzity Pardubice pro činnost studijní, pedagogickou, vědeckovýzkumnou a hospodářskou. Zajišťuje samosprávu vlastními akademickými orgány a akademickými funkcionáři ve smyslu § 7 až 16, resp. § 24 zákona č.111/98 Sb. Organizačně se fakulta člení na katedry, děkanát a na další provozní útvary. V souvislosti s akreditací dojde v průběhu roku 2000 k dílčím úpravám organizačního členění tak, aby byla preferována základní profesní struktura zabezpečení studijních programů.

V souvislosti s přípravou a uskutečňováním systému celoživotního vzdělávání, resp. dalšího vzdělávání pracovníků ve veřejné správě bude na FES zřízen samostatný institut, jehož posláním je uvedené vzdělávací (případně poradenské) činnosti zabezpečovat. Termínový předpoklad 1.2.2000.

Postupným cílem, který ovšem musí být akceptován ostatními fakultami, resp. vedením UPa, je výrazné prohloubení spolupráce příbuzných pracovišť napříč univerzitou do té míry, že vybrané průřezové předměty (např. předměty obecné ekonomie, psychologie, sociologie, politologie, vybrané právní předměty, případně další) budou přednášeny v gesci jednoho vědecko-pedagogického pracoviště pro posluchače všech fakult. Vyžádá si to bezesporu ekonomická optimalizace fungování školy a FES je připravena tento systém iniciovat.

10.2 Prostorové, investiční a infrastrukturní zabezpečení

Z hlediska prostorového zabezpečení (učebny, studovny, místnosti pro učitele) se v současné době situace výrazně zlepšila. Do počátku letního semestru 1999/2000 se prostory pro výuku rozšíří o novou počítačovou učebnu v budově FES. Otevřením učeben v budově nové Auly jsou současné výukové kapacitní potřeby naplněny.

Výukový program informatiky je zajištěn z podstatné části z prostředků grantů a mezinárodních projektů. Inovace počítačového vybavení bude investičně náročná, v současné době je zpracovávána časová rozvaha opotřebení (zastarání) PC na učebnách a finanční požadavky na jejich inovace.

Infrastrukturní zabezpečení provozu FES vyžaduje vynakládání značného množství finančních prostředků, zejména na údržbu a postupné provozní úpravy. V současné době je zpracováván projekt a připravuje se zavedení vody (a odpadu) na učebny, opravy sociálního zařízení a vytápění.

Závazným příslibem současného vedení UPa je stanoven časový horizont dislokace pracovišť FES do celého 8. patra budovy 901. Předběžně jsou zabezpečeny prostory pro institut celoživotního vzdělávání. Celkové zlepšení prostorové situace na FES patří jednoznačně k prioritám dalšího fungování fakulty. Odstranění dlouhodobé zanedbanosti v tomto směru a přiblížení se úrovni ostatních dvou fakult na UPa je úkolem vedení FES v kalendářním (rozpočtovém) roce 2000.

11. Financování FES

V kalendářním roce 1999 je FES katastroficky podfinancována, což zcela neguje její rozvoj (personální, investiční i provozní) a zhoršuje podmínky prostého fungování. Pro příští období (rozpočet kalendářního roku 2000) projednává vedení FES s vedením UPa objektivizaci konstrukce rozpočtu a odstranění destimulačních faktorů při jeho realizaci. Na úrovni fakulty je s předstihem vytvářen předběžný rozpočtový návrh spolu s rozpisem na jednotlivé katedry a útvary FES s tím, že je preferováno normativní rozdělování prostředků. Vedení fakulty disponuje hodnotovými východisky při jednání o rozpočtu na celouniverzitní úrovni a vedoucí kateder a ostatních útvarů budou včas seznámeni s předběžnou výší svých disponibilních zdrojů.

Dlouhodobé opomíjení "dofinancování" fakultních činností z prostředků grantů, VHČ apod., by se mělo stát minulostí. Proděkanka pro vědu a rozvoj musí spolu s vedením fakulty připravit program zvýšení celofakultní aktivity tak, aby v následujících letech pokrývaly tyto finanční zdroje minimálně 10-15 % fakultního státního příspěvku.

Řada investičních a provozních projektů musí být řešena z centrálních (celouniverzitních) zdrojů. Jedná se především o snížení energetické náročnosti budovy 901 (okna), o rekonstrukce sociálního zařízení a inženýrských sítí v této budově, o vnější úpravy v okolí fakulty a o úpravy vyplývající ze stanovené dislokace.

12. Ubytovací a stravovací zařízení, péče o studenty

12.1 Ubytovací a stravovací zařízení

Správa kolejí a menzy je účelovým zařízením UPa. Stávající lůžková kapacita činí celkem 1667 lůžek, z toho 1610 lůžek pro studenty. Studentů FES je na kolejích ubytováno 373. Kolejové ubytovny se postupně rekonstruují, opravují se elektrické instalace, sociální zařízení a zavádí internetová síť.

Na základě požadavku FES jsou při stavebních úpravách na kolejích a ve stravovacím zařízení odstraňovány bariéry, aby tyto prostory byly přístupné zdravotně postiženým studentům.

12.2 Opatření k vyrovnávání příležitostí studovat na vysoké škole

K vyrovnání příležitostí studovat na fakultě je určen institut stipendií podle § 91 zákona č. 111/98 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů. Podmínky a postup pro poskytování stipendií stanoví Stipendijní řád FES. Při současném závažném podfinancování fakulty však chybí na stipendia finanční zdroje. Pokud se v příštím fiskálním roce (resp. v letech následujících) finanční situace zlepší, přistoupí vedení FES na stipendijní systém.

12.3 Podmínky pro tělovýchovnou, sportovní, kulturní a další činnost studentů

Podmínky pro kulturní, tělovýchovné, umělecké a další vyžití studentů jsou na univerzitě a ve městě Pardubice velmi bohaté. K areálu kolejí a menzy přiléhají sportoviště a prostory Katedry tělovýchovy a sportu se dvěma sportovními halami, zrcadlovým sálem, posilovnou, klubovnou s učebnou, venkovními hřišti a kurty.

Po otevření nové budovy Univerzitní knihovny byl v jejím vestibulu zřízen komorní výstavní prostor Galerie Univerzity Pardubice. V příjemném prostředí moderní budovy, která snese srovnání s obdobnými zařízeními v zahraničí, je možné shlédnout výstavy současného výtvarného umění. Záměrem Galerie Univerzity Pardubice je představit akademické obci i široké veřejnosti zejména tvorbu mladých výtvarníků z České republiky.

Univerzitní knihovna cílevědomě rozšiřuje rozsah svého výpůjčního fondu. V současné době se podstatně zlepšila situace v té části knihovního fondu, která zahrnuje pedagogicko-vědní oblast FES. Úměrně tomu se rozšiřuje počet výpůjček a zlepšují se možnosti pro studium v prostorách knihovny. Studenti si to začínají uvědomovat a uvedené služby využívají.

Ve městě Pardubice existuje celá řada dalších možností sportovního, umělecko- kulturního a zájmového využití. Připomeňme tři scény pardubického divadla, Komorní filharmonii, Muzeum, několik uměleckých hudebních souborů, sportovní a tělovýchovné kluby a mnoho dalších.

12.4 Styk se studenty na FES

V průběhu studia je uskutečňována intenzivní vzájemná vazba mezi studenty a pracovníky fakulty prostřednictvím pedagogických poradců jednotlivých ročníků. Velmi dobrá je spolupráce studijního oddělení se studenty, k dalšímu zlepšení v tomto směru dojde po zavedení informačního systému STAG, jehož vybrané subsystémy budou přístupny studentům.

Zásadní problémy studijního charakteru řeší proděkanka pro pedagogickou činnost a studenty, významnou roli sehrává zastoupení studentů v Akademickém senátu FES. Vedení fakulty bude iniciovat zlepšení spolupráce se zástupci AIESEC tak, aby se aktivnější spolupráce uskutečňovala již od počátku roku 2000.

13. Závěr

Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, výzkumně-vývojové a další tvůrčí činnosti je zpracován na základě programových východisek vedení FES. Jeho první aktualizace se uskuteční k 1.7.2000.

Priority dlouhodobého záměru FES

Následné seskupení priorit dalšího rozvoje FES vyjadřuje potřeby, požadavky a záměry fakulty v krátkodobém a dlouhodobějším horizontu. Nutno zdůraznit, že se vždy jedná o základní priority

, jejichž nenaplnění by vážně fakultu ohrozilo.

Vzdělávací činnost

- Akreditace studijních programů a oborů dle připraveného návrhu (diverzifikace nabídky)
- Akreditace alespoň jednoho doktorského studijního programu
- Zlepšení personálního vybavení fakulty ve vztahu ke gesci jednotlivých předmětů
- Zařazení FES do systému vysokoškolského vzdělávání pracovníků ve veřejné správě
- Příprava a realizace systému celoživotního vzdělávání
- Příprava a postupná realizace studijních programů (oborů) paralelně vyučovaných v cizím jazyce
- Podpora aktivních metod výuky a postupné zavádění distančních prvků (CD ROM, vystavování podpurných materiálů na počítačové síti),
- Prohloubení dlouhodobé spolupráce s fakultami a ostatními institucemi příbuzného zaměření v ČR
- Prohloubení dlouhodobé spolupráce s vysokými školami (fakultami) v zahraničí včetně zajištění uznávání studia, kreditů a zkoušek

Vědeckovýzkumná činnost

- Obhájení 1. etapy vědeckovýzkumného záměru (1999) a příprava východisek pro úspěšná řešení v dalších etapách
- Rozvoj vědeckovýzkumné činnosti na FES rovněž mimo sféru institucionálního výzkumu
- Podpora mezinárodních vědeckých konferencí (seminářů) pořádaných katedrami FES

- Rozvoj spolupráce s vědeckovýzkumnými pracovišti na vysokých školách a ústavech v ČR
- Zapojení se do mezinárodních vědeckovýzkumných projektů a realizace dvoustranných vědeckovýzkumných programů

Řízení, organizace a financování

- Zlepšení celkové úrovně FES a jejího "jména" (image)
- Zlepšení situace ve financování FES (jednoznačný obrat oproti letům 98 a 99)
- Dořešení organizačního uspořádání FES ve vztahu ke struktuře studijních programů
- Dořešení prostorového a infrastrukturálního zajištění fakulty

Ostatní činnost

- Příprava a uskutečnění "náboru" studentů pro akademický rok 2000/2001
- Příprava a realizace analýzy uplatnění absolventů FES a na tomto základě regulace studia.
- Postupná příprava "standardů" předmětů správného charakteru
- Příprava podmínek pro podání žádosti o habilitační a jmenovací řízení (v dlouhodobějším časovém horizontu)